

'దేవేష్'టీ ఏపీలీతారాళు లీయేకెండి! ఇట్టగారాళు పెట్టికెండి! విశ్వాస్సం దేవేష్'టీ!
-మి సిద్ధాంతాలకు పులుస్తాపులు పెట్టింది!!-

ఈ మధ్య సాయి దేవుడు కాదు! అంటూ చిత్రవిచిత్ర కథనాలు చోటుచేసుకుంటున్నాయి. ప్రతి ప్రకటనలు నెలువడ్డున్నాయి. మంచి జరిగే ప్రతి క్షేత్రాన్ని దైవక్షేత్రంగా భావిస్తాం. మంచి చేసేవారినీ మంచిగ మన కోరికను తీస్తేహారిని దేవుడంటాం. భారతీయంలో చెట్టుచేమా, పుట్టా గుట్టా కొండాకోనా, శిశువూ పశువు (గోవు) నరుడూ, వానరుడూ, విషభూయిష్టమైన నాగుపామూ- అన్ని దైవరూపాలే! ప్రకృతీ, సంస్కారి- అన్నిటినీ దైవరూపములుగానే ఆరాధిస్తున్నాం. నేలా నింగీ, వాయువు, అగ్నిలను కూడా టైపీ సంపదగా ఆరాధిస్తున్నాం ప్రకృతిలో కృతమైన వస్తీ దైవస్వరూపాలే! ఎందరో దేంవుళ్ల, ఎన్నో నామములు! సర్వదేవ నమస్కారం కేవం ప్రతిగంభీరి- ఏ దేవతను పూజించినా అది ఒకే దైవానికి చెందుతుందన్నారు. సకల చరాచర జగత్తును ఆరాధించే సౌమ్య స్వభావాన్ని మన పూర్వధర్మమే (సనాతన ధర్మం) మనకు కల్పించింది. నీవు భక్తి ప్రపాతులతో ఆరాధించు- నే నొచ్చి అయికుంటాను. అభీష్టం తీరుస్తున్నాడు - భారతీయ ఆరాధనందుకునే జెదార్యగుణ పరంధాముడు. విశ్వాసం గలిగి ఉండమన్నాడు.

ఓ భార్య పెళ్లిరోజున భర్తతో ముచ్చలేస్తూ నిజంగా దేంపుడున్నాడు సుమండీ- అన్నది. ఎలా చెప్పగలగుతున్నావని భర్త అడిగాడు. చూడండీ! ఒకరిపై నొకరికి పీక నులిమి చంపేయాలన్నంత కోపం కలిగినపుటీకినీ నలబై సంపత్తరాలుగా మనం కలిసి కాపురం చేసామంటే దేంపుడన్నట్టే కదండీ! అన్నది.

పరమాత్మను విశ్వాసించే భారతదేశంలో మహమృద్ధి ప్రవక్షసు దైవంగా ‘ముస్లిములూ, ఏనుక్రీస్తు, మేరీమాతలను దైవంగా క్రైస్తవులూ, జైన్ మహావీరుడై జైనులూ, గురునానక్సు శిఖులూ- ఇలా ఇలా పలుమతములవారు వారి విశ్వాసంతో ఆరాధిస్తున్నారు. ఆప్సా ప్రాందవ విశ్వాసకులు ‘గురుర్ బ్రహ్మ, గురుర్ విష్ణు- గురుర్ దేవో మహేశ్వరా! - అంటూ త్రిమూర్తులనూ, త్రిమూర్తులను ఆరాధించే పలువురు గురువులనూ ఆరాధిస్తున్నారు. ఆ గురుపరంపరలోనే పలు గురువులు

వచ్చారు. వారినే గురువే దైవంగా ఆరాధిస్తున్నారు. గురువును దైవంగా ఆరాధించే సంస్కృతి ఉన్నది. ముస్లిముల్లో సిద్ధిపొందిన గురువులకు సమాధి కట్టి ఆరాధించే సాంప్రదాయమున్నది. క్రైస్తవులు చర్చికి వెళ్ళి తీస్తున్నా, పాదరూ ఆరాధించే సాంప్రదాయం గ్రామాల్లో ఇప్పటికీ ఉన్నది.

శంకర, రామానుజ, మధ్యాచార్య పరంపరా పీఠాధికులను గౌరవించి పాదపూజను జరిపే సాంప్రదాయం సాగుతూనే పున్నది వారు కొండరు గురు పాదుకలనుంచి పూజించమంటారు. తామగా ఏర్పాటు చేసుకున్న వీరాధి పతులు తమ పాదాలకే పూజ చేయించుకుంటుంటారు. భక్తులు వారిపై విశ్వాసం ఉంచి పూజ చేస్తుంటారు. భక్తుల విశ్వాసానికి హోదీలేయాలిగాని విమర్శించడం భారత సంస్కృతికి అపచారం.

ప్రారంభమైన వివాదం ప్రిట్లేసాయిబాబా
అయిన ఘకీర్గానే జీవిత కాలం జీవించారు. ఘకీర్గానే 11 చోట్ల భిక్షాటనం చేసారు. ఆయనెపుడు భవంతులు కోరుకో లేదు. పాదపూజలు చేయించుకోలేదు. సాధారణ ఘకీర్ జీవితమే చివరివరకూ గడిపారు. సాయి భక్తులు పడుడు “సాయిరాం - సాయిరాం” అనే పలుకరించుకుంటారు. శీరామవమిని సాయి జన్మనింగా జరుపుకునే సాంప్రదాయం సాయి బాబా జీవించి ఉన్న కాలం నుంచి ఉన్నది. సాయి సమాధి చెందిన రోజు విజయదశమి రోజునే జరుపుకోవడం ఆచారమైంది. గురుపూర్విమర్హోజున “సాయి”ని ఆరాధించే ఆచారం ఉన్నది. అల్లామాలీక్ - అల్లా అచ్చాకోగా అనడునేది ముస్లిము భక్తుల ముచ్చులు కోసమే! అబ్బుల్లా బాబా వంటివారు ఆయన్ను దైవంగా ఆరాధించి ప్రిట్లోని చాపడికెదురుగా సమాధి కాబడ్డారు. అయిన ప్రేమించినది, ఆయన్ను ప్రేమించినది వారిలో పైపాంద విశ్వాసపరులే యెక్కువు. సాయి అనే పేరు చాందోబా అలయ పూజారి మహాల్సాపతి పెట్టారుగానీ - అయిన పెట్టుకోలేదు. బాబా అన్నది భక్తులే. శివ, రామ, కృష్ణ ఏ రూపాల్లో కాలిచినప్పటికీనీ - వారికి ఆరూపాలలోనే దర్శనమిచ్చారు. భగవద్గీత శ్లోకలకు అర్థం చెప్పేవారు, వ్యాఖ్యానం చెప్పేవారు. శిథిలావస్థలో ఉన్న మసీదుకు ద్వారామాయి పేరు పెట్టారు. నిత్యాగ్ని హోత్రమును ప్రకృగా పెట్టుకుని - తానే కట్టులు వేస్తూ ఆ విభూతినే సర్వరోగ సంజీవనిగా యిచ్చేవారు. దీపావళికి జ్యోతులు వెలిగించినట్లు మసీదంతా దీపాలు వెలిగించేవారు. లెండీ తోట నందు మొక్కలను పెంచుతూ, బావిలోని నీటిని తోడి మొక్కలకు బోసేవారు. అయిన విగిమికీలు చేయలేదు. చినిగిన చొక్కా తక్కు ఏ చీనిచీనాంబరములూ ధరించలేదు.

భా - అంటే తల్లి! - భా - అంటే తండ్రి!
తల్లి - తండ్రివి నీవేసయా సాయా!
నీ ప్రేమ లేకుంటే - నే నొంటరినే - సాయా!
నీవు కలలో వైనా రాకుంటే
నా మసుకు శాంతి ఉండడు!!
నా జీవసయానంతో దిశానిర్దేశం చేసేవాడు నీవే!
నిను ప్రార్థించని - జీవితం వ్యాఘరు అరరహితము!
నీ అనుగ్రహం లేకుంటే సువాసనలేని
కాగిత పూపులం!
నీవే కరుణించకపోతే -
గాలివాటు కెగిరే గాలిపటాలం!
సాయి! అంటే ఓయా అను
బాబా! అంటే ‘బా’ ‘బా’ అను -
విశ్వాసని నా విశ్వాసము చెబుతుంది!
కనుచున్నావనే విశ్వాసము పెరుగుతుంది!
ఇలా ఇలా తక్కుగా చెబితే, సాయి గురుడెందు
కనుగ్రేహించడు! అంటుంది మనం!!
కొసల్చు సుప్రజా రాముడైన
తీవేంకటపుడు కలియుగ దైవం!
ప్రిట్లే సాయినాముడు సంధురుడు - గురుడు!
రామరామ సాయా! సంధురు నామ సాయా!

- గోట్టేటి

ఆడంబరంగా ఏ పనులూ చేయలేదు. వచ్చే భక్తులు ఎవరి సాంప్రదాయంతో వారు ఆరాధించారు. పాదపూజల కెపుడూ ఆస్తిని చూపించిన దాఖలాలు లేవు. ఏ అట్ట హసములు లేని నిరాడంబర వ్యక్తి ఏ శిష్యవర్గాన్ని ఆయన పెంచలేదు. సాయికి భక్తులు తక్కు శిష్యులు లేరు. ఆయన శాయా - మహాల్సాపతులతో కలిసి ఒకే పడకపై పడుకునేవారు. తక్కు, సబారీలకే ఆయన మొర్గేవారు. తక్కు అంటే అనురక్తి, సబారీ అంటే దక్కిం. భక్తుడెంత అనుకున్నదో, అంటే అడిగి తీసుకునేవారు. తీసుకున్న దంతా తిరిగి యిచ్చేవారు. తాత్కా అనేవాట్లి తనవానిగా తలిచారు. అతని ప్రాణం కోసం తన ప్రాణాన్ని పంగా పెట్టారు. తన అంకిత భక్తుడు బుట్టి క్రమ్మని కోసం మందిరం నిర్మించి బాబా ప్రారంభించాలని తలి చారు. తానొకటి తలినై దైవమైకటి తలచినట్లు భవం పూర్తిమైనప్పుడు బాబాలేరు. ఆయన పొర్చిపడేహోన్ని ఆ మందిరంలోనే సమాధి చేసారు. ఆ సమాధి నుండి బాబా భక్తుల ఈప్పితాలను ఈడేరుస్తామున్నారు. అలాగే భక్తులను అదుకుంటున్నారు. సజీవిగా ఉన్నపుడు అదుకుంటున్నాల్సి సమాధి నొందిన అనస్తరం కూడా బాబా తన భక్తులను అదుకుంటునే ఉన్నారు. ఆయన సజీవుడిగా ఉండిన కాలంలో శిథిలాపసలో ఉన్న మనీదు ద్వారకామాయి, ఓ వంద అడుగుల్లో ఉన్న చావిడీ, భిక్షకు వెళ్లే ఓ పొత్తు, చేతికర్కా, చినిగిన చొక్కా, ఓ లుంగి పంచే, తలకోక పాగా - తక్కు యితర అస్తులు లేవు. ఏ సంపదా ఆర్థించ లేదు. ఎక్కడా ఆయనకు ఆరాధనా మందిరములైను. అప్పడి కొండరు చాందస మనసులు ఆయనైదురిస్తూ వచ్చారు. ప్రశ్నస్తోరు సలిపారు. అలా వచ్చినవారం దరూ భంగపడ్డారు. దొంగగా ఆయనపై కేసును కూడా పెట్టారు. ముద్దాయిగా ఆయన కోర్టుకు హోజరయ్యారు. దేనికి లొంగలేదు. బెంగపడడలేదు. నిరాడంబర జీవితం, నిరంతరము ఏదో స్వరూపం. ఎక్కడెక్కడో ఉన్న భక్తులను కాపాడడం - ఎన్నో రూపాల్లో వెళ్లడం. ఆయన గుడులూ, గోపరాలూ, మందిరాలు కట్టించమని అడగలేదు. అంతా భక్తులు వారివారి విశ్వాసమే ఆయన్ను దేవునిగా తలపించచేసింది.

Beautiful City - Beautiful Hotel

Foreverar your Service in the Heart of Visakhapatnam

HOTEL Dasapalla

Suryabagh, Visakhapatnam - 520 020, A.P., India.

Ph : 2564825 (6 Lines), 2563144 (4 Lines), Fax : 91-0891-2562043
E-mail : dspvizag1@rediffmail.com, Visit us at : www.daspallahotels.com

Call National Toll Free No. : 1800-425-4225

దలసాని వేంకటేశ్వరరావు అని వ్రాసేకన్న జగవతి వేంకటేశ్వరరావు అని వ్రాసైనే పలువురి కెరుక!

కొంతమందికి ఎంతో చరిత్ర ఉంటుంది! ఛైతన్యకర జీవితం ఉంటుంది. చిత్రిశుద్ధి ఉంటుంది. జ్ఞానపూర్ణత్వం ఉంటుంది. దయాకరమ్యదయం ఉంటుంది. దయనీయ గుణం ఉంటుంది. పలు కోణాల్స్ సహయపడుతూంటారు; ఆ పడుతూందడంలో వారు పడుతుంటారు. పడి కోలుకున్న శక్తినంతా పీడిత మనమ్మలకే వినియోగిస్తూంటారు. వారి నెందుకో ప్రచార మాధ్యమం గుర్తించదు. ఆ మాధ్యమం గుర్తించలసి వారు బాధపడరు. వారు చేసే పని ప్రచారానికి, ప్రసారానికి కోసం కాదు! ఇవే ఆయన లక్ష్మాలు.

ఒక అక్షోబరు 2వ తేదీన వారి 'అమ్మ - నాన్న' అనాధాత్రమ ఉత్సవానికి ఉత్సవకతో వెళ్లాను. కంభంపాటి రామ మౌహనరావు (నేటిమేటి రాజుకీయవేత్త) నాయి సంభకు అగ్రాసానాదీ పత్యం వహించారు. నేను అనాడు మేచినికాను. సన్మికుదా విలిచి ఖర్పు ఉంచెలచార్పతో సత్కరించారు. అప్పుట్టుంచి జగపతి వేంకటేశ్వరరావును పరిశీలిస్తూ వచ్చాను. ఆయన వ్యక్తి సినిమా ధియేటర్ నిర్వహణ, పాతచిత్రాల కొన్నాయి, కొత్తచిత్రాల పంపిణీ, విఠలాచార్య దర్శకత్వాన్ 'కనకదుర్గా పూజాపలం' చిత్రాన్రామ. ఆ చిత్ర విదుదల రోజున, నేను అనుపదించిన 'నాగమ్మ శపథం' విదుదలై మా చిత్ర నిర్మాణదశకు విరమణం చేయించాయి. కానీ, ఆయన 'అమ్మ - నాన్న' వృద్ధాశ్రమ పోషణం, వ్యక్తి అపుతూనే ఉన్నది. లాభసమైలను బేరిజు వేసుకోవడాని కిడేవీ వ్యాపార సంస్గా తలుపోదు కదా!

ఆయన స్పేయింక్రూతి' త్యాగి యని ఒక దుర్ఘాక్షర పడంతో చెబుతున్నాను. క్రయం చేసిన పాతచిత్రాలన్నీటినీ వికియం చేసారు. ఉన్న ఇల్లును అమ్మిసేసారు. తిరుగుతున్న కారును అమ్మిసేసారు. తండ్రిగా బాధ్యత వహించి ఇరువురు కుమార్తెలకూ విపాహం చేసి, వారినో అయ్యిచేతుల్లో పెట్టారు. ఇక ఇప్పచరాల క్షుణ్ణ జగపతి ఇంటచేషనల్ హోటల్లో కుమారుడికి ప్రాసి యిచ్చేసారు.

వేంకటేశ్వరరావు రచయితను కాసంటారు. కానీ ఆయనలో రచయితల సాహిత్య సంపదకు మించిన అక్షఱ సంపద ఉన్నది. అంతర్మాంచను ప్రతిబింబించేసే

రాబద్దిని పెంచే లక్ష్మి స్ఫుర్యావమైన
ధర రూ. 400/- లక్ష్మి గవ్వలు

లక్ష్మి గవ్వలు లక్ష్మి స్ఫుర్యావం. ఇందులో లక్ష్మి దేవి నివాసమై ఉంటుందని వ్యవాఖాలు ఉండుచేస్తున్నాయి. ఓ తెలుగు వస్తానికి ఏనుపు పూసి అందులో ఈ లక్ష్మి గవ్వలను మూటుగల్లి ఇంటో పెట్టుకుని పూజ్యాలై కుటుంబ సభ్యుల మధ్య లభించు బేధాలు తొలగి భక్తికరు సహాయాలు సహకారాన్ని అంచించుకుంటూ అనందించారు. రాబద్ది పెరుగుతుంది. అనారోగ్యం కొలగుతుంది. వ్యాపార స్థలంలో పెట్టుకుంటే వ్యాపారం లభిస్తుంది. పనివాళ్ళ నుండి మీకు ఎటువంచే ఒత్తిచ్చించుట. మీరు కోలిన విధంగా మీమై గొరవ మర్మాదలతో పనిచేస్తారు. ఉద్దీశ్యానులు జేబులో పెట్టుకుంటే తోటి ఉద్దీశ్యానులనుండి సమస్యలు రావు. ఈ గవ్వలను ఆకి ఏ పని మొదర్చేసినా అది విజయపంతుంచి.

ట్రిప్లాప్లట్ రూపులింగ క్షేత్రములు

పై పవిత్ర సాముగ్రి కావల్పినవారు మాకు ఛీక్కే చేసి మీ అట్టుం తెలియజ్ఞే పూజా చేసి, పాణిస్తూ ఖర్పులు మేమే భలించి వి.పి.పాణిస్తూ ద్వారా పంపగలు. మీరు పాణి మ్యాన్‌కు పైన తెలిపిన అమాంట మాత్రం కట్టి ప్రశ్నకే తీసుకోవచ్చు.

: 09840259871, 04424837505
BAKTHITODAY PAVITHRA SAAMAGRI PARISODHANA NILAYAM
Balabharathi Nilayam, Post Box No. 2645, New No. 49
Rangarajapuram Main Road, Kodambakkam, Chennai - 600024
www.bakthitoday.blogspot.com ; www.indiamart.com/bakthitoday-pavithra

శక్తి ఉన్నది. ఉత్సవకు ఉన్నది, ఉద్దేశ్యాగత ఉన్నది. అవి రెండూ పేలాహలకములే అయినపుచ్చికిని నీలకంఠనిలా కంఠములోనే పేలాహలం దాచకుంటారు.

ఎందరో భూతపర్వమానుల్ని గూర్చి ప్రాస్యున్న నా కలం గళమత్తి, వేంకటేశ్వరరావుగారూ - మీ ఫోటో బయాడేటాలను పంపడని పోసుచేసి మరీ అడిగింది.

సినిమా ప్రపంచం యొక్క 65 ఏండ్ర లోతుపాతు లెరిగన నేసు, ఆయన తన 'తెలుగు సినిమా' 55 ఏండ్ర చరిత్రను ప్రాసి ప్రచురించి బలపురం పోటల్లలో స్పయంగా నాకు అంద జేసినపుడు - వారి సాజన్యానికి అబ్బిరపడాను. గ్రంథం చదివాక - నేనెకడ ఉన్నాను. చెన్నపురి పోటల్లలో నాలుగు తరాలవారితో సన్మిహితంగా ఉన్న నాకు తెలియని విషయాలైన్ని ఉన్నాయోనని రిత్తువోయాను. చలసానీ! చెల్లిని కాటీల పద్మ ఎలా చెలాయించుకు వచ్చాయ్యా అంటూ - ప్రముఖాంద్ర నిండు నూట యిర్కుచేయించు జీవించాలని దీపిస్తూ ఆయన ఉత్కర్ణాన్నిందే పొందిపరిచింది:

శ్రీ గోపేటి శ్రీరామారావుగారికి వేంకటేశ్వరరావు నమస్కరములు!

తమరు ప్రాసిన ఉత్సవం అందింది చాలా సంతోషము!

'ప్రముఖాంద్ర' చందాగా నేనేమిస్తున్నానేది ప్రక్కనపెడితే - వట్టిగా మాత్రం చదవడం లేదేది గట్టిగా చెప్పగలను.

మీకున్న శక్తిని 'ప్రముఖాంద్ర'కి వినియోగిస్తున్నారనేది అక్కరసత్యం. ఇందులో మారుమాటలేదు.

మీ అంతచే ప్రముఖ వ్యక్తుల సాంగత్యం భగవంతుడు నాకిల్చిన వరం!

2013 డిసంబరు 21వ తేదీన మార్చిన్ వార్కిల్ వాక్లో నాకేం తెలియకనే పడిపోవడంతో ప్రారంభించి విజయవాదలోనే పెద్దహస్తిల్లం అన్నింటా పుండవలసి వచ్చింది. మెదడులో నెత్తురు గడ్డ కడితే, దాని ఆపరేషన్స్ మొదలై వరుసగా రకరకాల వ్యాధులతో 5 మాసములు అనారోగ్యముతో ఇబ్బందులు పడి పడి ఇప్పుడిప్పుడే కాస్త ఊరట కలిగిస్తున్నది.

ఆప్రకమ అనుభవాలతో 'ఆమిముత్యాలు', సినిమా అనుభవంతో 'తెలుగు సినిమా' ప్రాయందం నా శక్తికి మించి కాస్త అనారోగ్యం పాలు చేసిందుకుంటాను. నాకు సేవా కార్యక్రమాల పిచ్చిపెరిగింది. 50 మంది వ్యధుల సంరక్షణలోపాటు 40 మంది పెద వ్యధులకు నెల నెలా క్యాప్ పెన్సన్ ఇస్తున్నాను. మండే ఎండలో నడిచివెళ్ళికారి కోసం పెళ్ళరు కట్టించి అక్కి సుంది కిలో మీటర్ దూరంలో ఉన్న రెండు పెదల కాలెనీలకు కారుద్వారా వాసుల కొడ్దిమంది మాత్రం ఉచిత సరీస్గోగ్ ఏర్పాటు చేస్తున్నాను. జీవితమ్యం దగ్గరపడుతున్నది. ఇంకా ఏమి చేయలేకపోతున్నానే అనే తనప వయసు + అరోగ్యం సన్మ ముందుకు సడవసీయడం లేదు. ఇందు పంపుతున్న నా బయాడేటాతోపాటు - నా 'తెలుగు సినిమా' పుస్తకంలో ప్రముఖ జర్రులిస్టు ప్రభుగారు చేసిన నా ఇంటర్మ్యూ చూడగలరు. చాలా బాగుంటుంది.

ఇట్టి నా బయాడేటాన్ని, సినిమా పరిశ్రమ గుర్తించేక పోయిస్తుప్పటికి, మీలాంది వారి అభిమానమే గుర్తించిదని గొప్పగా భావిస్తాను. ఎక్కువ ప్రాసి మిమ్ము ఇబ్బంది పెళ్ళను క్షుమించండి. 'అమ్మ - నాన్న' వృద్ధాశ్రమం ద్వారా పురపులుల గొర్కాన్ని పొందగలిగాను

మీ అభిమాని చ.వేంకయ్

వేంకటేశ్వరరావు దారూ!

'అమ్మ - నాన్న' సుంఘ్టవోకసాల చూడాలండి!

కండకు శేర్దాలం! దేవ్యణై చొద్దుం!! చలోచలో పాలోపాలోగా వెళ్లే వెంకటేశ్వర దర్శనమా!

మెల్లగా కొండల మెత్తెక్కి ఒకింత సమయం ఓ చెట్టు క్రింద సేద తీరి, చల్లగా వెంకటేశ్వరుని దర్శనం చేసుకొనే రోజులూ - తిరుపతి బస్సునిలయంలో బస్సుయెక్కి అలపిరి మార్గంలో ఏడుకొండల్లో పోతూనుపుడు సుందరంగా జాలువారే జలధారలూ, రోడ్సుకిరుప్రక్కల ఉండే జింకలూ, చల్లటి గాలులూగుకుంటూ చెవుల్లో సరిగు పడనిసలు వినిపిస్తూ, చక్కలిగితలు పెట్టే 'చలి' గాలి యొక్కడ తెల్చిపోయిందో! వెళ్లగానే గది చూచుకానే సాభాగ్యం కూడా అక్కడికి పోయింది.

బస్సు తిరుపతి పోగానే ఉంగుకుంటూ కనిపించే రావి వృక్షమూ (ఇందేదన్నా వృక్షమో తప్పులెంచకండి) - ఆ వృక్ష తిన్నపై పెట్టేబేదాపెట్టి - ఓ మనిషిని కాపలాగా ఉంచి, ఒక్కరూక్కరే తలనీలాలిచ్చి, అక్కడనే ఉన్న స్నానగదుల్లో స్నానం చేసి - తీరుగా దుకాణాల్ని చూచుకుంటూ పటీకబెల్లం పొట్లాలను తీసుకుని వెళ్లమని దారికిరుప్రక్కలా అడుపడుతుంటే, నవ్వు కుంటూ అలా గుడిముందు నుంచి ఎడమ ప్రక్కమున్న మాడా వీధి గుండా రామమందిరం దాచి వీధి కొనస్తు 'క్షూ' ద్వారా మహాద్వార ప్రవేశం చేసి, ఒక్కప్పుడు అలయంలో కూడా రెండు మూడు వందల గజాల 'క్షూ'ను నదిపాయలా ఉండే చుట్టుకవెడుతూనుపుడు ప్రక్కనే జరుగుతాన్న కళ్యాణోత్సవమునుచూస్తూ - మరో దిగల తీక్ష్ణ దేవరాయల సతీమఱల చూస్తూ, వెండి వాకిటి గుండా ఆలయం ప్రవేశిస్తున్నప్పుడుండే ఉల్లాసమూ, చేతులు ప్రైక్ష్తి 'గోవిందా గోవిందా' అనే ఆ నామసురణితో వెళ్లే అవకాశమూ యిష్టుడు లేదు. మైక్రోపాయం క్షూ కాంప్లెక్సు వచ్చినపుడే పోయింది. ఆ కాంప్లెక్సులో కాఫీ, ఫలహారములు, శీతలపాసీయములు దౌరికేవి. జపపు ఊరు చివరి వరకూ ఉండే క్షూతైస్తు, క్రింద చీమా చిట్టా - నాగుపాములే వచ్చి ఇప్పుడు కాళ్లేస్తున్నావి. ఇప్పముందు వనాంతరములనుండి చిరుత పులులూ, ఎలుగుబంట్లూ రాకుండా ఉండాలని ప్రార్థిస్తున్నాం.

ఏంచి విచిత్రమండి - రెండురోజులు మూడోళ్లులు 'క్షూల్లో భారుతీరిన జనమా? స్నానచట్టబండలు లేకుండా - శ్రీనివాస దర్శనమా? తిరుమార్గం, సాంప్రదాయ దుస్తులు ధరించాలనే ప్రకటనలెందుకు? ఆ రోజుల్లో రాజులు, జమీందారులోచ్చి లక్షులకు లక్షులు యివ్వదానికి అలవాటుపడినందువలనా - రోజువారీగా లక్షులూ, కోట్లు రావడాని కని, దెబ్బు వేలా, 80 వేల మందికి దర్శనానికి వచ్చారని వార్ధాలిఫరులు త్రాయదమ్మా? ఇరవై, ముపైవేలమంది వచ్చినపుడు భక్తులు విశేషంగా లేరనడమా, విచిత్రంగా ఉన్నది.

శ్రీనివాస! ఏంచి ప్రభు! ఈ లఘు, మహోపఘు దర్శనములు? నిను రెండు కళ్లతో రెండు సెకన్సులైనా నిను చూడనీయవా? ఎవరి జన ఆపేదనను వట్టించుకుంచారు!

నీవు అప్పుడ్పుడ్గార్హపాంచి ప్రమాదాలు సూచి స్తున్నా అవగాహన చేసుకోని అధికార బృందం ఉంది. నీ పేరు చెప్పి రోజుకు రెండు మూడుకోట్లు సంపాద నంలో ఎంతటి సంపాదకముందో గ్రహించడం లేదు. నీవుండేది అక్కడా! నేనుండేది ఇక్కడా!

ఏ లీల దర్శింటునో - నా సామి ఏ లీల పూజింటునో - అని వాపోవడమేనా స్థాపి!

ఏడుకొండలస్వామీ ఎక్కడున్నాపయ్యా - ఎన్నిమెల్లెక్కినా కనపడవేమయ్యా అంగా! ఏడుకొండస్వామీ

Hotel Southern - New Delhi

Hotel Southern at New Delhi - Is the Largest South Indian Hotel, equipped with 110 rooms with modern amenities, conference hall, with a Vijayawada Restaurant located in the premises, serving the best South Indian Food and Delicacies. The Hotel is centrally located 2.5 kms from New Delhi Railway Station and 15 kms from Domestic / International Airport.

Complimentary : Breakfast & Transport from Rly. Station / Airport to our Hotel, subject to prior information to our offices
* Bring Your Boarding Pass of Air India Airlines & Avail 10% discount on Room Tariff only

HOTEL SOUTHERN
style... comfort... enjoy.

Southern Grand - Vijayawada

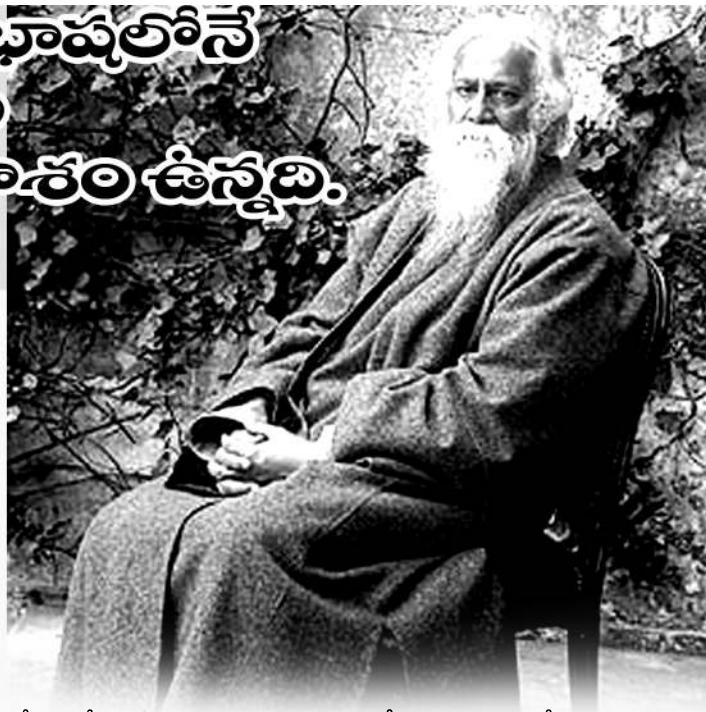

Hotel Southern Grand at Vijayawada - It is a recently opened hotel with 3 star kind of modern amenities and equipped with a total of 37 rooms, conference hall and a Restaurant located in the premises, serving the best South Indian Food and Delicacies. The Hotel is centrally located 0.5 km from Vijayawada Railway Station and 19 kms from Domestic Airport.

26-6-B, Arya Samaj Road, Opp. Registrar's Office, Gandhi Nagar, Vijayawada, Andhra Pradesh
Tel.: 0853 2824, 2875 4210.
Fax: 011-2875 7308
e-mail: info@hotelsouthern.com
Reservations: Call 011- 4145 0200

Luxury Hall
Theater Style Seats 100 Persons

దేశప్రజలందరూ మాతృభూషణులోనే విద్యాభ్యాసం చేసిననాడు విజ్ఞానవంతులయే అవకాశం ఉన్నది. రహింద్ర కథింద్రులు వ్రాక్ముచ్ఛరు

భూవసామరస్యం, తమ భావాలను స్వేచ్ఛగా, స్వచ్ఛంగా, సత్యంగా, ధర్మంగా, సాంప్రదాయపరంగా, సారస్వత హృదయం కలిగే జీవన సరళిని మాతృభాష ఒక్కటే నేర్చుతుంది అన్నారు.

రహింద్రుడునగానే రక్షున స్వరణకు వచ్చేచి ‘జనగణమన అధినాయక జయహో’ అను జాతీయగీతం. అలాగతే ఆయన ‘సోనార్ బంగ్లా’ బంగ్లాదేశ్ కు జాతీయగీతం రచించారు. బకిమ్ చంప్రచట్టీ పందేమాతరమ్’ గీతానికి స్వరకల్వన తాగూరే చేసారు. మాతృభాషపై అత్యంత మమకారం ఉండాలని, మాతృభాషలోనే విద్యునభ్యసించాలనెడి మహాత్మర సందేశమచ్చిన రహింద్రుని గూర్చి ఎంత చెప్పినా కొంతేయవుతుంది.

దేశీయమైన కళలు, వృత్తులు, సాంప్రదాయములు వంటబట్టదానికి, సత్యవర్తనగల వారిగా తీర్మిదిద్ధదానికి మన దేశీయ భాషలు స్వేచ్ఛమైన నీతి విశరదలుగా తీర్మిదిద్ధ పరిజ్ఞానాన్ని మన హర్షులు సిద్ధాంతికరించి, క్రమ ప్రణాళికను (సిలబన్) తయారించి మార్గదర్శనం చేసారు. బిడ్డ పుట్టినపుట్టుంచీ తల్లిపాలునే యిప్పుమన్నారు. ఆరోగ్యంగా పెరగాలంటే తల్లిపాలే బలిప్పుటి కావిస్తాయి. తల్లిపాలవంటిదే తల్లిభాష. పోతపాలను పోసే తల్లులు పెరిగిన తరువాత, కుత్తిమి పాలను త్రావి, పిల్లవాడు తన తల్లి భాషామాధుర్యాన్ని రుచి చూడలేకపోతున్నాడు. పిన్నతనంలోనే ‘యూ’ (యెన్కు పర్యాయపదం) అంటాండే అంటు లోగానికి మనం కారకులం కాకూడ దన్వది విశ్వకవి రహింద్రుని అభిప్రాయం. 1897 సంగాములోనే ‘నాట్యర్థాలో జరిగిన రాష్ట్రియ మహాసభలో కార్యక్రమ వ్యవహారములన్నిటినీ మాతృభాషమైన బెంగాలీ భాషలోనే జరిపించి అందరికి అవగాహనమయ్యేట్లు చేసారు. రెండేళ్ళ తరువాత ‘ధాకాలో’ (బంగ్లాదేశ్)లో జరిగిన రెండవ రాష్ట్రియ సభలో కూడా రెవరెండ్ కాళీ చరణ బెన్సీ అంగ్లోపన్యాసాన్ని చక్కని ధారణమయిమైన బెంగాలీ భాషలోనే వినిపించి, అందర్నీ అనందించ చేయడంతో, అప్పటినుంచీ అన్ని సభల్లోనూ ‘బెంగాలీ’ లోనే మాట్లాడడం ప్రారంభమైంది. నిజానికి మాతృభాషేద్యమంగానే నాంది స్వరమైంది.

బంగ్లాదేశ్ లోని జాతీయగీతం, భారతదేశంలోని జాతీయగీతం రహింద్ర కథింద్రుని కలం గళముల నుండి ఉధృవించినపే! భారతదేశపు తొలి నోబల్ సాహితీ అవార్డు ప్రైవీత రహింద్రుదే! మరల ఎవరూ ఆ సాహితీ స్థానానికి రాలేదు.

గాంధీజీ రహింద్రునికి మధ్య ఎన్ని అభిప్రాయ భేదాలు స్వపుటికినీ, పరస్పర గారవమర్యాదలు కొనసాగుతూనే ఉండేవి. గాంధీ తలపెట్టిన సహాయ నిరాకరణోద్యమం పొంసాత్మక మవుతుందని రహిందుడు ముందుగానే డెహించి, పలదన్నారు. చరణ కార్యక్రమాన్ని చర్చించడం కోసం రహిందుని వద్దకు గాంధీజీ వచ్చారు. ఈ విషయంలోనూ రహింద్రుడు వెళ్ళినపుడు గాంధీ నాయకత్వం జెన్వెన్యాన్ని గొప్పగా ప్రశంసిస్తూ మాట్లాడారు. 1940 సంగామలో గాంధీజీ శాంతి నికెతనానికి వచ్చినపుడు - “ఈ శాంతినికేతన్కు మీరు సంరక్షనిగా ఉండాలని

కోరగా, మీరు స్థాపించిన ‘విశ్వ భారతి’ జాతీయ సంస్థయని నేనెరుగుదును. ఇది అంత ర్జ్ఞాతీయ సంస్థగా విభ్యాతి నొందుతున్నదని వాస్తవం. ఈ సంస్థను సవ్యంగా నడివే సమిష్టి కృపిలో నేను శక్తి పంచన లేకుండా కృషి చేస్తానని గాంధీజీ వాగ్గాను చేసారు. మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి అంటూ బాస చేసారు.

ఒకే గూటిలో విద్యా, విశేషంసంపన్సుతలు అశర్యం ప్రాందుల్లో విద్యునభ్యసింపచేసిన విధానాన్నే రహింద్రులు అమలుపరిచారు. జాతీయతకు ప్రాధాన్యమిచ్చారు.

దేవెంద్రునాథ్, శారదాదేవి దంపతులకు 1861 సంగాములోనే 7వ తేదీన రహింద్రుడు జ్యోతిచారు. తండ్రి దేవెంద్రునాథ్ తరువు హిమాలయాలకు వెడుతూండేవాడు. చిన్నపుట్టుంచీ అయినిది చక్కని స్వరపేటిక. తండ్రి అభ్యరహది చక్కని పాటలు పాడించుకుంటూ సంకీర్తనంతో దైవప్రార్థన చేయించేవాడు. తండ్రి తీర్మిక వేళల్ని చూచి సంస్కృతం, ఖగోళశాస్త్రం అభ్యసించారు. రహింద్రుని రచనల్లో సంస్కృతం పాటు ఎక్కువగా కనిపిస్తుంది. చిన్నతనంలోనే కవిత్వం, సంగీతం అలపడింది. పదహారే రెండ్ ప్రాయంలో నాటకాల్లో కూడా నించిచేవారు. ఐర్షించు పాటల్ని కూడా నేర్చుకుని స్వరపరిచేవారు. ‘పందే మాతరమ్’ గీతానికి కూడా ఆయన స్వరకల్వున చేసారు. అపారమైన దేశభక్తి కల సత్యాగలపు మనిషి. ఆయన రచించిన ‘గీతాంజలి’ కావ్యానికి ప్రపంచ మెచ్చుకోలు, నోబల్ బహుమతి లభించింది. సాహిత్యంలో నోబల్ బహుమతి ఉనిపించిన భారత తొలి, మలి సాహితీ వేత్త రహింద్రులే.

1883 సంగామలో రహింద్రునికి మృణాలినీ దేవితో వివాహం జరిగింది. వారిది అనుకూల దాంపత్యం. ఆ అనుకూలత రెండు రుశ్చాలు పూర్ణి కాకుండానే 1902 సంగామ నిపంబరు 13వ తేదీన మృణాలినీ దేవి కన్ముముసారు. రహింద్రుని వైవాహిక జీవితంలో అదొక పెద్ద దెబ్బ, ఆయన ఎనలేని దుఃఖాన్ని పొందారు.

తరువాత దేశీయ ప్రేమ, జాతీయ భావ చైతన్యం, విశ్వభారతి స్థాపనం, దాని అభివృద్ధి కొరకూ ఆయన అపారము కృషిచేసిన మహాపురుషుడు.

పరమేష్ఠరా!

భయం లేని మనసు వంచన శిశుసు!
ఉన్నత జ్ఞానం ఎచ్చ ఉండునో?
సంబచ్ఛిత భావములతో
సమాజమెచ్చట చిన్నాభిన్నం కాదో?
వాక్యాతెచ్చ సత్యపు లోతుల
పొరల నుండి వెలువడునో?
విరామ మెరుగిని కర్మధారలెచ్చ
పరిపూర్వకతక్త చెతులు చాచునో?
వివేకునెడి నిర్మల ప్రపాహము
దురాచారముల మరు భూములలో
ఇంకని తాడేదో?
నీ నెత్తుపూర్వంలో మనసు ఎచ్చ
సదా క్రమక్రమంగా విశ్శరించే
అలోచనలలో పచులలో
నిమగ్గుమై యుండునో?
అల్పి స్వీతంత్ర స్వర్గసీమగా
నా దేశం మేలు కొనునుగాక!
(రహింద్రుని ‘గీతాంజలి’కి
పాటూరి నాగభూషణం తెలుగునేత)

ఎప్పుడు మేలుకొంటుంది!